

Stručné dějiny Morašic - Autorem textu je Doc. PhDr. Zdeněk Šípek CSc.

Morašice leží v mělké kotlině v severovýchodní části okresu Znojmo v nadmořské výšce 246 metrů. Podle posledního sčítání z roku 2001 žilo v Morašicích ve 121 domech 240 obyvatel.

První zemědělci přišli na území katastru obce v mladší době kamenné, tj. před 6 000 lety. Majetkově rozvrstvení zemědělci vybudovali pro své předáky v době bronzové velkou mohyly, větší než u Trstěnic. Prvními známými obyvateli byli Keltové, vojenští okupanti českých zemí po několik staletí před Kristem. Slované přišli do naší krajiny na začátku 6. století po Kristu.

Název naší obce je odvozen od staročeského křestního jména Mařata (dnes Marian). V první písemné zprávě z roku 1253 se naše obec jmenuje Maratiz. Dnešní název Morašice je z roku 1925.

Ze začátku druhého tisíciletí po Kristu, (za feudalismu) patřila naše obec několika majitelům. Od roku 1535 se jedna část Morašic dostala do panství církevního řádu Křížovníků, sídlících na Hradišti u Znojma. Druhá část naší obce se od roku 1663 stává součástí panství znojemských dominikánů se sídlem v obci Tvořihráz.

Farností patří naše obec do Trstěnic. Gotický vzhled kostela Sv. Anny, stojící uprostřed Morašic, se poprvé připomíná v roce 1554. Kolem kostela byl hřbitov a to až do 1826. Současný hřbitov je na západním okraji Morašic.

Prvním známým obyvatelem Morašic byl Mikuláš z Morašic, který byl v roce 1379 členem městské rady v Hostěradicích. Mnohem více jmen poddaných z Morašic známe až z doby po třicetileté válce - v dobových pramenech se uvádí jména Semotam, Švanda aj. Některá jména z té doby jsou již dnes zapomenuta, jako např. Cvikýř, Držpivo, Másílko.

V 16. století bylo v Morašicích i německé obyvatelstvo. Památkou po něm je název polní tratě Kortlos. Později se do obce přistěhovali z německého Drnoholce rod Hermanů, který se u nás počestil. Příjmení Herman, Balík a Křepela jsou dnes v Morašicích nejrozšířenější.

Poddaní z Morašic měli za feudalismu povinnost robotovat pro své vrchnosti, odvádět jim peněžní a naturální dávky. Farnímu kostelu v Trstěnicích byli povinni odvádět desátky, tj. desátý díl z úrody všech plodin včetně vína. Všechny povinnosti vůči vrchnosti a faře byly celostátně zrušeny po revolučním roce 1848.

Za vlády Marie Terezie byla v roce 1774 provedena školská reforma - vznikly triviální školy, kde se učilo vedle náboženství čtení, psaní a počítání. Samostatná škola v Morašicích byla až od roku 1819. Do té doby musely děti z Morašic chodit do školy v Trstěnicích. První učitelé byli z rodu Protivínských. Nová školní budova byla postavena až v roce 1914.

Po zrušení roboty došlo k přeměně hospodaření zemědělců. Plodiny se sely (sázely) střídavě - obiloviny, okopaniny, jeteloviny. Současně dobíhaly i starší formy hospodaření. Bývalé pastviny zarůstaly akáty. Po objevení se révokazu (začátek 20.století) ubylo i vinic a naopak přibýlo v katastru ovocného stromoví.

Velkostatek Křížovníků musel za peníze získané výkupem rolníků nakoupit si potahy a stroje a postavit hospodářské budovy. Pálené cihly se v Morašicích začaly vyrábět od začátku 20. stol.

Svá hospodářství museli novým poměrům přizpůsobit i ostatní držitelé půdy. Nejvíce drobných držitelů půdy mělo hospodářství o rozloze 2-5 ha, čtyři hospodářství vlastnila 20-30 ha. Nejedni maloročníci se zadlužili. Malozemědělci si stavěli svá obydlí z vepřovic a kamene v tzv. Kozí ulici. Většina z nich si přivydělávala výrobou perlet'ových knoflíků. Dost jich také odešlo do ciziny, především do Vídně.

Do první světové války muselo jít z Morašic na 103 mužů; ve válce padlo 22 občanů; několik jich také vstoupilo do čs.legií. Některým padlým postavily jejich rodiny kříže; těch je v obci a okolí celkem osm a svědčí o zbožnosti obyvatel Morašic.

Takzvaný hlad po půdě částečně zmírnila pozemková reforma provedená v roce 1925. Velkostatku zůstalo jen 60 ha a proto jej Křížovníci pronajali v roce 1926 P. Plechatému. Obyvatelé Morašic mohli využívat el. energie od roku 1927.

Společenský život se projevoval činností spolků a organizací. Od roku 1923 vyvíjela činnost TJ Orel - pořádala veřejná cvičení, taneční zábavy a divadelní hry. Proti požáru byla v obci vybudována v roce 1932 studna, přebudovaná v roce 1959 na protipožární nádrž. SDH byl založen až roku 1936. Zbrojnici měli hasiči vedle sběrný mléka. K těmto budovám uprostřed obce, přibyla v roce 1938 budova obecního úřadu. V době světové hospodářské krize byla postavena i silnice z Morašic do Trstěnic. Autobusové spojení existuje od roku 1924. Autobusem bylo možno jet i na trhy do Miroslavi a na úřady do Mor. Krumlova a Znojma.

Školní děti z Morašic mohly chodit do měšťanské školy v Želeticích (za války do Višňové). Významnou učitelskou osobností byl řídící učitel Fr. Krupka (ve zdejší škole působil 1922-1938), který organizoval agrární školství na celé jižní Moravě. Obyvatelé Morašic nejvíce volili ČSL a proto starostové byli z této strany; menšina obyvatel volila agrární stranu a ve třicátých letech třetí stranu - fašisty.

Kvůli třem německým rodinám byly české Morašice od 9.října do 24. listopadu 1938 součástí "tisícileté třetí říše". Po tomto datu byly Morašice vráceny do ČSR na základě petice místních občanů.

Německé obyvatelstvo Morašic bylo posíleno tzv. Besarábci, kteří byli v obci usazeni na čp. 2, 31, 34, 55 a 117. Německé obyvatelstvo před příchodem Rudé armády 8. května 1945 uteklo do Německa. Obec osvobodil generál Fačev.

Po roce 1948 rozhodovala i o zemědělství KSČ. JZD bylo v Morašicích založeno na jaře roku 1950. Prvním předsedou byl maloročník Petr Kudláček. Pro nařízenou velkovýrobu muselo dojít k technickým úpravám půdy v katastru - zmizelo ovocné stromoví a úvozy; bylo založeno několik vinogradů.

Nové hospodářské budovy pro JZD byly vystaveny na východním okraji obce. JZD Morašice obhospodařovalo 513 ha půdy. Samostatně hospodařilo naše JZD až do roku 1976, kdy bylo začleněno z vůle KSČ do JZD Hostěradice. Vinice v morašickém katastru byly postupně rušeny.

Z nařízení vládní KSČ došlo ke sloučení obcí Skalice a Morašice pod jeden MNV. Prvním předsedou nového MNV byl Oldřich Drozd ze Skalice; Jan Blaha z Morašic byl tajemníkem MNV. Za vlády komunistů se nevolili kandidáti jednotlivých stran, ale poslanci NF.

V roce 1989 byla v Morašicích otevřena nová prodejna smíšeného zboží. Mládež hrála jen krátký čas (1966-1970) fotbal pod hlavičkou Inter Morašice.

Většina obyvatel Morašic žila i nadále náboženským životem. Velká slavnost byla v roce 1970, kdy došlo ke svěcení dvou nových zvonů (staré zabavili nacisté v roce 1942 pro zbrojní průmysl).

Svobodné volby byly i v Morašicích až od roku 1990. Nejvíce hlasů ve volbách 1994, 1996 a 2002 získala KDU-ČSL. Také současná starostka Jiřina Hermanová je členkou KDU-ČSL. Je dobrá organizátorka mládeže a náboženského života v obci (z její iniciativy byl v roce 2004 postaven Betlém před KD). Z Morašic také pochází ing. Pavel Balík (1950) současný starosta města Znojma.

Nejdůležitějšími akcemi pro obec po roce 1989 bylo vybudování obecního vodovodu (1994-97), provedení plynofikace v letech 1997-98 a vydláždění chodníků.

Po roce 1989 osm místních zemědělců začalo soukromě hospodařit. Více občanů z Morašic se věnuje provozu řemesel a drobné výrobě.